

Univerza v Mariboru

Fakulteta za kmetijstvo
in biosistemske vede

BF

UNIVERZA V LJUBLJANI
Biotehniška fakulteta

Kmetijski inštitut Slovenije

CRP V4-2217

*Prenova sistema upravljanja z
državnimi kmetijskimi zemljišči*

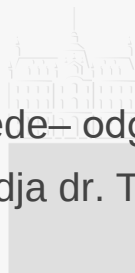
Raziskovalna skupina

Biotehniška fakulteta (oddelek za agronomijo, oddelek za zootehniko) – odgovorni vodja prof. dr. Andrej Udovč

Sodelujoče RO:

Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede – odgovorni vodja prof. dr. Črtomir Rozman

Kmetijski inštitut Slovenije – odgovorni vodja dr. Tanja Travnika

Sofinancer: MKGP

Vsebinska spremljevalca

g. Leon Ravnikar

g. Tomaž Primožič

Skrbnica pogodbe:

ga. Metka Kalinšek

Rezultati – 3 sklopi

1. Analiza stanja
2. Ocena učinkov
3. Oblikovanje predlogov

Pregled stanja v Sloveniji

Anton Perpar, Matjaž Glavan, Andrej Udovč

Prostorsko analizo smo usmerili v:

Vrste rabe zakupljenih zemljišč

Razmerje med vrsto rabe in obsegi zakupa

Razmerja med zakupljenimi in lastnimi zemljišči

Zakupi in povezava z ukrepi kmetijske politike (prijavljeni GERK na zakupljenih zemljiščih)

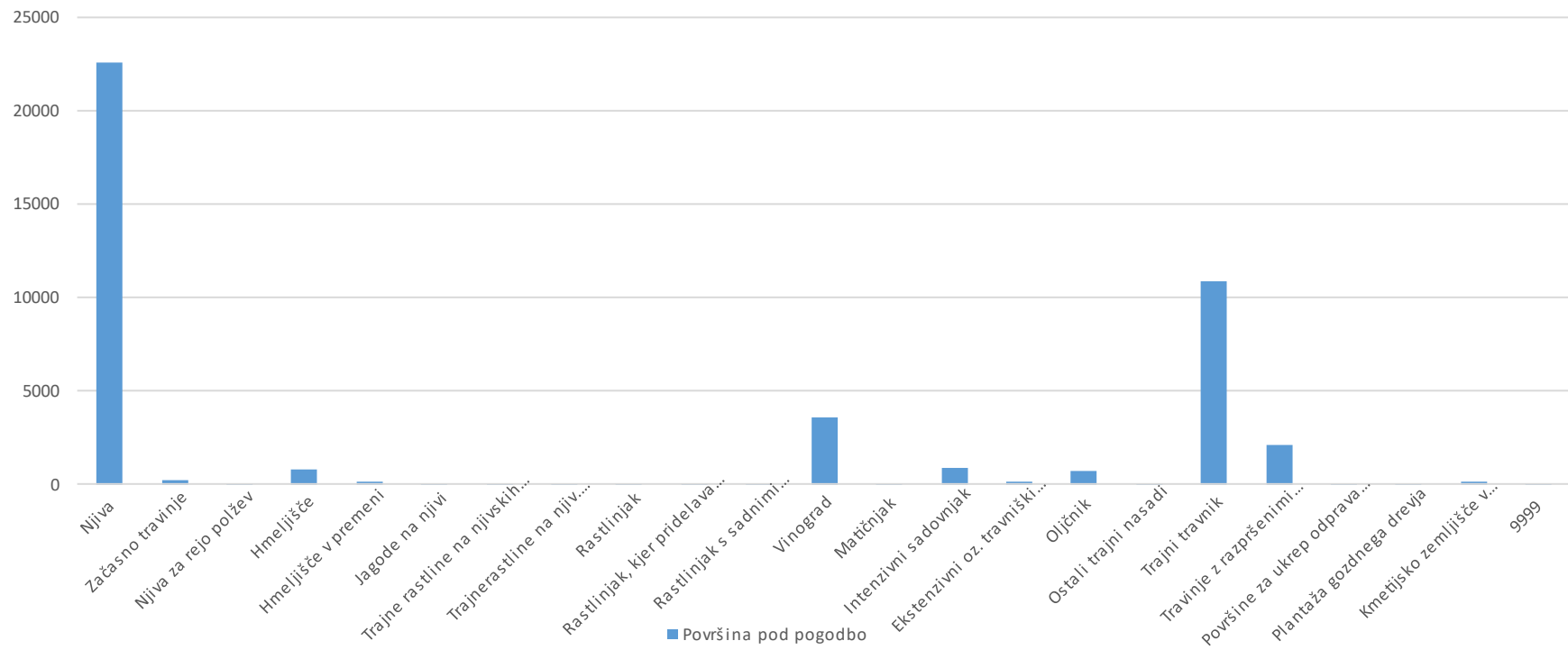
Državna zemljišča, ki niso v zakupu

Prostorska razporeditev zakupljenih zemljišč

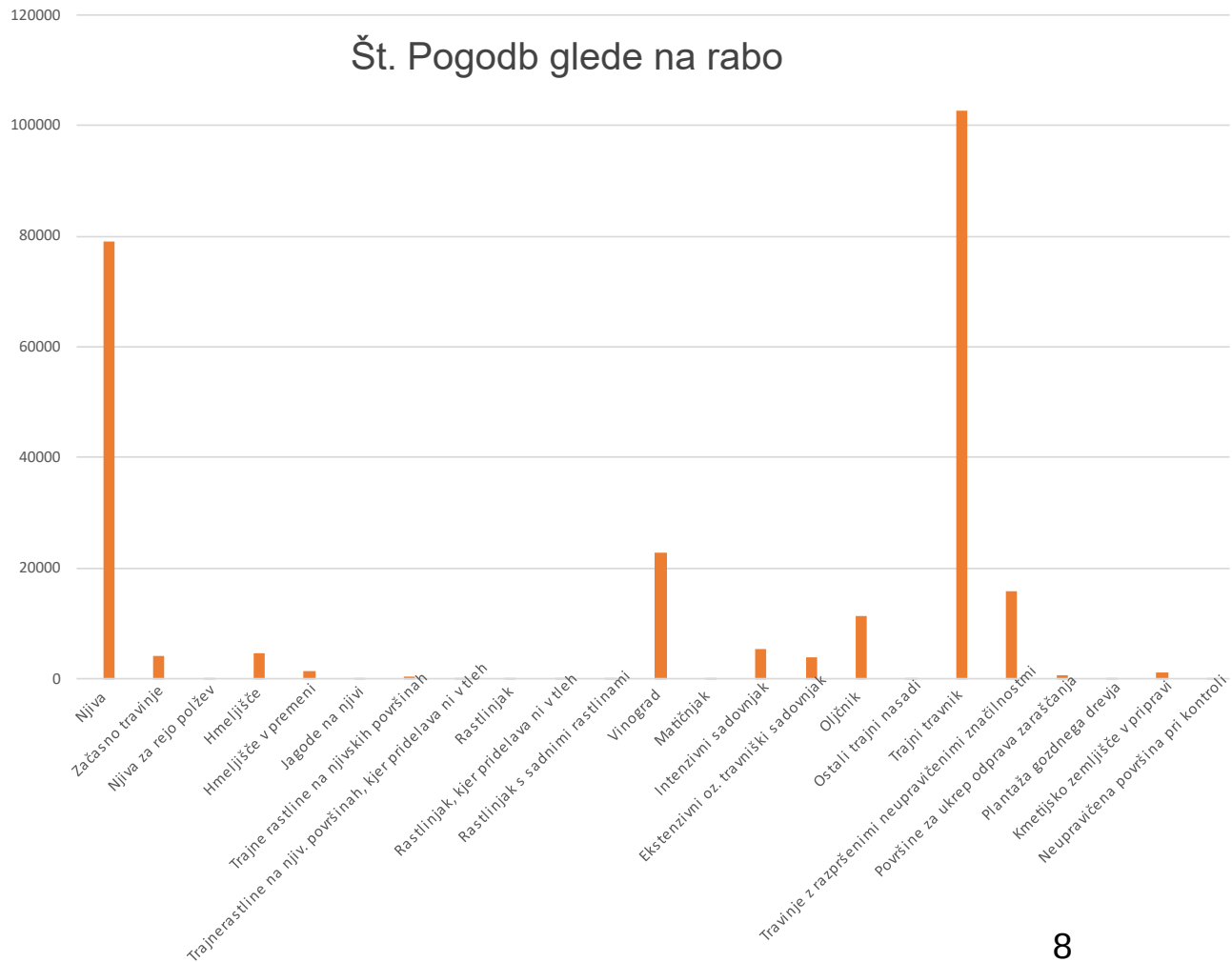
Razporeditev KMP po obsegu zakupa

Obseg zakupa 10 največjih zakupnikov

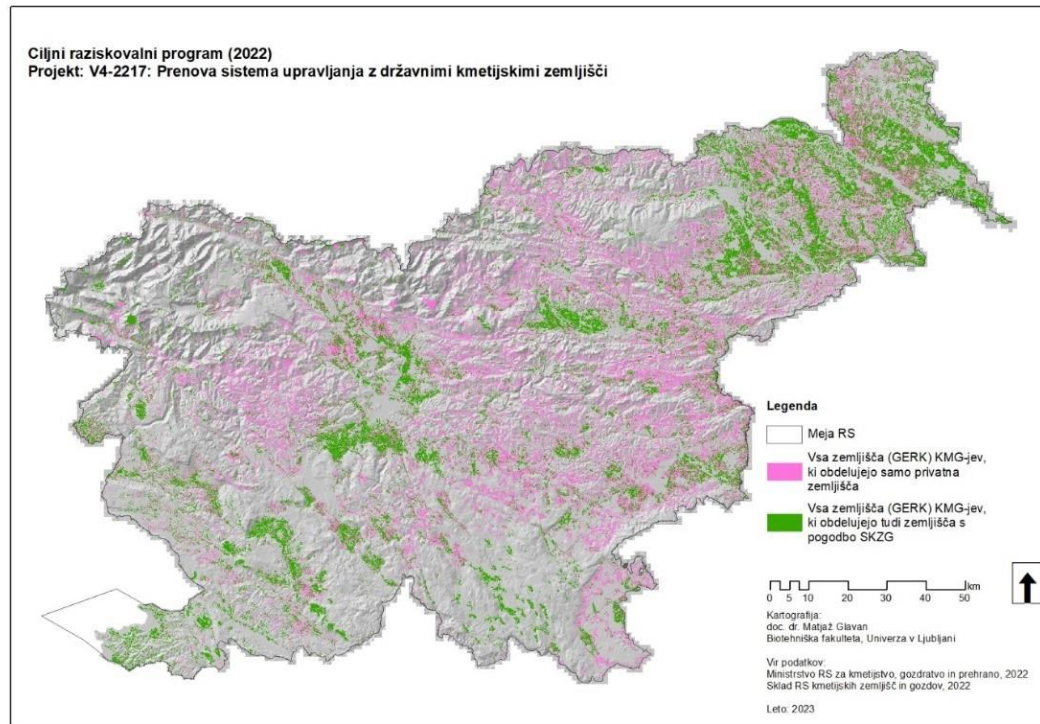
Površina pod pogodbo

Št. Pogodb glede na rabo

Iz analize je razvidno, da imajo največ zakupnih pogodb sklenjenih kmetijska gospodarstva v ravninskih predelih Slovenije: Prekmurje, Apaško polje, Pesniška in Ščavniška dolina, Dravsko polje, Spodnja Savinjska dolina, Krško-brežiška kotlina, Ljubljansko barje, Mengeško polje, Postojnsko-Pivško, Vipavska dolina.

Več kot 0,1 ha oz. 0,5 ha uporabne površine kmetijskega zemljišča ima v zakupu 9.746 oz. 6.509 kmetijskih gospodarstev. Okoli 1.604 kmetijskih gospodarstev ima v zakupu 51% in 9.183 kmetijskih gospodarstev ima v zakupu 99% vseh kmetijskih zemljišč v upravljanju SKZG.

Preostali odstotek obsega preko 8.500 kmetijskih gospodarstev s skupno le 512 ha. Te površine lahko zanemarimo, saj v veliki večini pripadajo KMG-jem, ki dejansko nimajo sklenjenega zakupa pri SKGZ, ampak njihovi GERK-ki z minimalno površino prostorsko posegajo na območje zakupa, zaradi razlik v prostorskem položaju zemljiškega katastra in slojem GERK.

Analiza učinkov prerazporeditve zemljišč s pomočjo SiTFarm

Jaka Žgajnar, Stane Kavčič

Osnovna izhodišča

- Analiza je bila izvedena s pomočjo modela SiTFarm (pred tem MKMG), ki vključuje 150 modelov tipičnih KMG - TKMG.
- Analizo smo izvedli na **agregatni ravni kmetijstva** ob različnih (skrajnih) predpostavkah prerezporejanja zemljišč.
- Izhajali smo iz novega izhodiščnega stanja (BL) in sicer za ukrepe politike za obdobje **2023-2027** & cenovno stroškovnih razmerij **2020-2022**

TKMG in prilagoditve

- V analizi **nismo kreirali novih TKMG**, pač pa smo predpostavili, da se določena manjša TKMG ob razpoložljivih dodatnih površinah prestrukturirajo in povečajo obseg proizvodnje in se na ta način 'preoblikujejo' v drug tip TKMG.
- Postopek: **v agregatu smo spreminjali število kmetij**, za katere je določen tip reprezentativen.
- Pri tem je bila ključna predpostavka, da se **manjša TKMG prestrukturirajo v večja**, v večini primerov linearno po velikostni strukturi TKMG, kar pa se v večini primerov odrazi v zmanjševanju števila manjših TKMG (nekateri tudi prenehajo), na srednjih velikostnih razredih so minimalne spremembe, povečuje pa se predvsem število večjih TKMG (*zato se iz števila kmetij v agregatu ne vidi nujno celotna dinamika, ki se zgodi v sektorju*).

Scenariji prilagoditve

- Osnovno izhodišče analize je bilo, da se skupen obseg njiv, ki jih vzamemo največjim najemjemalcem v poljedelstvu (tistim, ki imajo več kot 100 ha v najemu), ohranja v obdelavi.
- 7 primerov prerazporejanja zemljišč
  - **S1 zgolj zmanjšanje površin na večjih poljedelskih kmetijah (POL)**
  - S2 prenos površin na kmetije, ki se ukvarjajo z vzrejo plemenskih svinj (PLS)
  - S3 prenos površin na kmetije, ki se ukvarjajo s pitanjem prašičev (PRP)
  - S4 prenos površin na obe usmeritvi prašičerejskih kmetij (PLS in PRP)
  - S5 prenos površin na govedorejske kmetije, ki se ukvarjajo s prirejo mleka (MLK) in pitanjem (MPG)
  - S6 prenos površin na manjše poljedelske kmetije (POL) in
  - S7 vse površine se prenese na kmetije, ki se ukvarjajo z zelenjadarstvom (ZEL), torej v sektor z najvišjo BDV/ha → linearno smo povečali št. vseh kmetij, kar pomeni, da bi se na novo začeli ukvarjati z zelenjadarstvom – merilo povečanja pa je bilo, da se izkoristi vse dodatno razpoložljive površine.

Spremembe ob različnih scenarijih (BL = 100)

			Zmanjšanje samo pri POL	Prenos na PLS	Prenos na PRP	Prenos na PLS+PRP	Prenos na MLK& MPG	Prenos znotraj POL	Prenos na ZEL
	BL		S1	S2	S3	S4	S5	S6	S7
Lastne njive	119.428	ha	99,96	105,98	108,31	107,34	101,35	104,52	105,27
Najete njive	59.355	ha	81,04	87,95	83,26	85,18	95,46	90,90	89,38
Skupaj njive	178.783	ha	93,68	100,00	99,99	99,98	99,39	100,00	99,99
Skupaj TT	200.127	ha	100,00	99,94	99,71	99,77	100,54	100,00	100,00
Skupaj KZU	378.910	ha	97,02	99,96	99,84	99,87	100,00	100,00	100,00
Delovna sila	23.367	PDM	99,76	102,26	100,97	101,60	102,51	100,05	108,45
Tržni prihodki	1.170.786.536	€	98,33	106,65	105,31	106,00	104,18	100,01	118,33
BDV	489.933.574	€	98,80	107,21	102,14	104,57	104,81	100,18	121,98

Ugotovitve

1. Učinki na **agregatu niso zelo veliki**. Gre za skrajne smeri sprememb. Realno bi šlo za 'mix' teh učinkov, zato bi bile **spremembe na ravni agregata gotovo manjše**.
2. Z vidika BDV bi s prenosom v živinorejski sektor **največje povečanje** dosegli, če bi šle površine kmetijam, ki se ukvarjajo z rejo **plemenskih svinj - PLS, precej manjše pa**, če jih prevzamejo **kmetije s pitanjem prašičev (PRP)**;
3. **Primerljiv rezultat kot pri prenosu na govedorejske kmetije** bi z vidika BDV dosegli, če bi sproščena zemljišča prerazporedili na vse **prašičerejske kmetije (PLS+PRP)**.
4. Če se površine ohrani **znotraj POL sektorja**, na agregatu **ni skoraj nikakršnih sprememb**.
5. BDV na ravni agregata bi se pričakovano najbolj povečala, če bi na teh površinah izvajali **ZEL**; v tem primeru bi se BDV na agregatni ravni zvišala za 22 %.

*Predlogi možnih pristopov k upravljanju
državnih kmetijskih zemljišč*

Tanja Travnikar, Matej Bedrač

Zelo pomembno je, da se konceptualizira, **katere cilje želimo zasledovati:**

A) proizvodno funkcijo in s tem večjo prehransko suverenost države, ali

B) socialne in okoljske funkcije (male kmetije, ohranjanje poseljenosti podeželja, zmanjševanje proizvodnje ter s tem prispevek na okolje itd.);

Na osnovi slednjega so nadaljnji scenariji precej logični:

- **v primeru zagotavljanja proizvodne funkcije (PV)** naj čim več državnih kmetijskih zemljišč ostane v rokah večjih kmetijskih gospodarstev (kmetij in podjetij);

v nasprotnem primeru dosežemo le prerazporeditev dohodka ali celo zmanjšanje proizvodnje.

Pri zagotavljanju ostalih funkcij (DR) pa bi bile potrebne večje zakonodajne spremembe in spremenjena prednostna lestvica oziroma vrstni red zakupa državnih kmetijskih zemljišč.

SCENARIJI (PV – proizvodni vidik: DR – druge funkcije)

	SCENARIJ	PRIMARNI CILJ SCENARIJA (Cilj Strategije SKZG)	Stopnja prispevka k cilju	Stopnja zahtevnosti izvedbe	MOŽNE POZITIVNE POSLEDICE	MOŽNE NEGATIVNE POSLEDICE
PV1	- POGOJI PROIZVODNJE: Opredelitev, katere proizvodne usmeritve (predvsem, kjer imamo nižjo samooskrbo in/ali imajo višjo dodano vrednost) se lahko izvajajo na državnih kmetijskih zemljiščih – favoriziranje določenih proizvodnih usmeritev.	- Prehranska varnost -povečevanje stopnje samooskrbe (3).	5	2	- Boljša izraba potencialov za prehransko samooskrbo. - Potrebna priprava rajonizacije.	- Poseganje v gospodarjenje in odločanje pridelovalca, administrativno določanje. - Velike razlike po regijah - Izvedba nadzora.
PV2	- POGOJI PROIZVODNJE: Preverjati obseg proizvodnje na enoto zakupljenega KZ. V kolikor je le-ta manjši od pričakovanega in se to ponavlja večkrat, potem je smiselno razmišljati o uvedbi sankcijskih ukrepov.	- Prehranska varnost -povečevanje stopnje samooskrbe (2, 3).	2	3	- Boljše upravljanje zemljišč. - Povečevanje odgovornosti zakupnika do pridelave hrane. - Nadaljevanje kmetijske aktivnosti in racionalna raba virov. - Izboljšano upravljanja državnih KZ za doseganje ciljev SN.	- Težaven nadzor. - Količina pridelka ni nujno edini cilj kmetovanja.
PV3	- PREDNOSTNI VRSTNI RED: Uvedba prednosti pri zakupnikih, ki imajo vzpostavljeno pogodbeno pridelavo in so vključeni v verige vrednosti.	- Prehranska varnost -povečevanje stopnje samooskrbe (3).	3	2	- Bolj tržno usmerjena pridelava. - Spodbujanje vertikalnih odnosov v prehranskih verigah.	- Izključevanje drugih zainteresiranih pridelovalcev ali pridelovalcev, ki se šele podajajo na tržno pot pridelave. - V prednosti je tisti, ki je že vključen v takšen sistem. - Možnost izigravanja.
PV4	- PREDNOSTNI VRSTNI RED: Uvedba prednosti pri zakupnikih, ki dobavljajo kmetijske pridelke javnim zavodom preko sistema javnih naročil.	- Prehranska varnost -povečevanje stopnje samooskrbe (3).	3	2	- Zagotavljanje površin pridelovalcem, ki hrano že zagotavljajo javnim zavodom. - Spodbujanje vertikalnih odnosov v prehranskih verigah.	- Izključevanje drugih zainteresiranih pridelovalcev ali pridelovalcev, ki se šele podajajo na tržno pot pridelave. - V prednosti je tisti, ki je že vključen v takšen sistem. - Možnost izigravanja.

	SCENARIJ	PRIMARNI CILJ SCENARIJA (Cilj Strategije SKZG)	Stop nja prisp evka k cilju	Stopnja zahtev nosti izvedbe	MOŽNE POZITIVNE POSLEDICE	MOŽNE NEGATIVNE POSLEDICE
PV5	- PREDNOSTNI VRSTNI RED: Raziskovalne in izobraževalne ustanove lahko uveljavljajo prednostno pravico le v primerih, da zagotavljajo ustrezno aktivno pridelavo in racionalno obdelanost kmetijskih zemljišč na zakupljenih površinah v povezavi z tekočim ali načrtovanim pedagoškim in/ali raziskovalnim procesom. Drugače so izenačeni z ostalimi KMG.	- Prehranska varnost - povečevanje stopnje samooskrbe (3).	4	3	- Boljša izraba potencialov za prehransko samooskrbo in tržno pridelavo. - Trud za višjo učinkovitost upravljanja z zemljišči. - Povečevanje odgovornosti zakupnika do pridelave hrane.	- Težko dokazovati.
PV6	- IZBOLJŠANJE KMETIJSKE INFRASTRUKTURE: Prosta, marginalna in neobdelana zemljišča se usposobijo (plansko, infrastrukturno) za postavitev zaščiteneih prostorov.	- Prehranska varnost - povečevanje stopnje samooskrbe (4).	2	3	- Boljša samooskrba. - Boljša izraba zemljišč. - Manj možnosti za spremembo namembnosti. - Več razpoložljivih zemljišč za kmetijsko pridelavo. - Več površin za pridelavo zelenjadnic. - Obdelanost zemljišč in odpravljanje zaraščanja. - Povečevanje interesa po zakupu.	- Dodatni investicijski stroški. - Tudi po usposobitvi ta zemljišča nebi bila zanimiva za zakupnike.
PV7	- IZBOLJŠANJE KMETIJSKE INFRASTRUKTURE: V luči podnebnih sprememb mora SKZS aktivneje opremljati zemljišča z ustrezno infrastrukturo (izvajati naložbe v namakanje, opremljanje zemljišč za postavitev zaščiteneih prostorov in ohranjanje obstoječih melioracijskih sistemov).	- Prehranska varnost - povečevanje stopnje samooskrbe. - Prilagajanje podnebnim spremembam (2)	5	3	- Boljša samooskrba. - Boljša izraba zemljišč. - Manj možnosti za spremembo namembnosti. - Povečevanje interesa po zakupu. - Izboljšano upravljanja državnih KZ za doseganje ciljev SN.	- Visoki investicijski stroški. - Administrativna bremena.
PV8	- UVAJANJE ALTERNATIVNIH NALOG : Potrebno je na terenu zaznavati kmetijska zemljišča, ki se zaradi različnih razlogov zaraščajo ali pa jim grozi zaraščanje. SKZG RS aktivno vstopi v vlogo posrednika pri iskanju primernega zakupnika ali celo odkupovalca zemljišč.	- Prehranska varnost - povečevanje stopnje samooskrbe (4).	4	3	- Možnost večje samooskrbe. - Nadaljevanje kmetijske aktivnosti. - Boljša izraba potencialov zemljišč. - Omogočen dostop do zemljišč večjemu številu KMG. - Obdelanost zemljišč in preprečevanje zaraščanja.	- Dodatne naloge za SKZG. - Nove funkcije in pristopi.

SCENARIJ	PRIMARNI CILJ SCENARIJA (Cilj Strategije SKZG)	Stopnja prispevka k cilju	Stopnja zahtevnosti izvedbe	MOŽNE POZITIVNE POSLEDICE	MOŽNE NEGATIVNE POSLEDICE
DR1 - UPRAVLJANJE Z ZEMLJIŠČI: Avtomatsko podaljšanje pogodb – potrebno je opredeliti in preveriti merila, kdaj je to smotno.	- Izpolnjevanje pogojev dobre kmetijske prakse in upravljanja z zemljišči. (2)	3	1	- Boljše upravljanje in izraba zemljišč. - Odprava anomalij, ki se pojavljajo v praksi. - Zagotovljeno nadaljevanje kmetijske aktivnosti in racionalna raba virov.	
DR2 - UPRAVLJANJE Z ZEMLJIŠČI: V primeru zamenjave lastnika pravne osebe bi moral SKZG RS presoditi ustreznost novega lastnika.	- Omogočiti večjemu številu KMG dostop do zemljišč (2).	3	3	- Zagotovljeno nadaljevanje kmetijske aktivnosti in racionalna raba virov. - Izboljšano upravljanja državnih KZ za doseganje ciljev SN.	- Morebitni konflikti s pravno zakonodajo.
DR3 - UPRAVLJANJE Z ZEMLJIŠČI: Nosilec starejšim od 65 let (oz. skladno s pokojninsko zakonodajo) se ne podaljša pogodba o zakupu.	- Omogočiti večjemu številu KMG dostop do zemljišč. (4)	3	1	- Več zemljišč za mlajše kmete. - Izboljšanje starostne strukture nosilcev KMG.	- Vprašljivost izvedbe ukrepa z vidika enakih možnosti. - Poslabšanje ekonomskega in socialnega položaja starejših aktivnih kmetov.
DR4 - UPRAVLJANJE Z ZEMLJIŠČI: Uvedba največjega možnega skupnega obsega zakupljenih površin državnih KZ za posameznega zakupnika.	- Omogočiti večjemu številu KMG dostop do zemljišč (2,4).	2	3	- Več KMG ima dostop do zemljišč.	- Spori in nasprotovanja - Onemogočanje doseganja in izkoriščanje ekonomije obsega. - Poseg v ekonomski položaj obstoječih najemnikov. - Ni mujo, da bi bil povsod izkazan interes za sproščena zemljišča.
DR5 - UPRAVLJANJE Z ZEMLJIŠČI: Uvedba progresivne lestvice pri cenah zakupnin - večji kot je obseg zakupljenih površin, višja bi bila zakupnina.	- Omogočiti večjemu številu KMG dostop do zemljišč (2,4).	3	2	- Višji prihodki sklada. - Spodbujanje ekonomsko bolj učinkovitih pridelovalcev. - Sprosti se nekaj zemljišč. - Izboljšano upravljanje državnih KZ za doseganje ciljev SN.	- Generalna progresija lahko povzroči dodatno opuščanje, tam kjer ni interesa. - V primeru previsokih najemnin, slabša ekonomičnost pridelave.
DR6 - UPRAVLJANJE Z ZEMLJIŠČI: Velikim zakupnikom se lahko del zemljišč na dislociranih lokacijah odvzame, vendar le, če to ne vpliva na skupno zaokroženost kmetijskih zemljišč zakupnika.	- Omogočiti večjemu številu KMG dostop do zemljišč. (2)	1	3	- Več zainteresiranih ima dostop do zemljišč.	- Lahko vprašljivo povpraševanje po sproščenih zemljiščih zaradi neugodnih lokacij za druge zakupnike. - Individualna obravnava zakupnikov.

	SCENARIJ	PRIMARNI CILJ SCENARIJA (Cilj Strategije SKZG)	Stopnja prispevka k cilju	Stopnja zahtevnosti izvedbe	MOŽNE POZITIVNE POSLEDICE	MOŽNE NEGATIVNE POSLEDICE
DR7	- UPRAVLJANJE Z ZEMLJIŠČI: Prednost imajo zakupniki, ki imajo svoja KMG oziroma poslovne enote v nekem določenem radiju od parcele.	- Zmanjšanje negativnih učinkov na okolje. (2)	1	1	- Boljše upravljanje in večja racionalnost. - Znižanje transakcijskih stroškov. - Izboljšano upravljanja državnih KZ za doseganje ciljev SN.	- Nekateri zakupniki lahko zaradi tega pogoja izgubijo površine in je morebiti ogrožen njihov obstoj. - Dodaten pogoj pri prednostni lestvici.
DR8	- UPRAVLJANJE Z ZEMLJIŠČI: Ohranitev deleža organske snovi v tleh na zakupljenih kmetijskih zemljiščih, glede na delež ob sklenitvi zakupne pogodbe.	- Zasledovanje okoljskih in podnebnih ciljev. (2)	3	2	- Boljši pridelovalni potencial in rodovitnost tal. - Prilagajanje na podnebne spremembe. - Povečevanje odgovornosti zakupnika do pridelave hrane. - Izboljšano upravljanja državnih KZ za doseganje ciljev SN.	- Dodatni stroški za analize. - Več administrativnih nalog.
DR9	- ALTERNATIVNA RABA: Marginalna in neobdelana državna KZ za katere ni interesa bi bilo z namenom preprečevanja zaraščanja smiselno ponuditi socialno ranljivejšim skupinam ter se povezovati s socialni podjetji in lokalno skupnostjo.	- Preprečevanje zaraščanja. - Krepitev socialnih veščin in povezovanje. (4)	2	3	- Manj zaraščenih površin. - Možnost za socialno ranljivejše skupine. - Povezovanje v lokalni skupnosti in pozitiven naboj. - Boljša lokalna samooskrba. - Izboljšano upravljanja državnih KZ za doseganje ciljev SN.	- Obdelava verjetno ekonomsko ne bo donosna.
DR10	- ALTERNATIVNA RABA: Na marginalnih državnih KZ urediti skupnostne vrtove za lokalno prebivalstvo, če lokalna skupnost za to izrazi interes.	- Urbano kmetijstvo. - Krepitev povezovanja. - Preprečevanje zaraščanja.(4)	4	2	- Povezovanje. - Boljša lokalna samooskrba. - Druženje. - Manj zaraščanja. - Povečevanje interesa po zakup	- Uporaba teh površin za druge namene (»male vikendnice«). - Lahko večja uporaba FFS.

Hvala za pozornost